

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

**Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»
Спеціальність «011 Освітні, педагогічні науки»**

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

**Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 1 від 28 серпня 2023р.**

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Практико-орієнтований підхід в історико-педагогічних дослідженнях
Викладач (-і)	Стражнікова Інна Василівна
Контактний телефон викладача	066 859 09 09
E-mail викладача	inna.strazhnikova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	змішана форма (обговорення індивідуально вибраних здобувачем питань з тематики лекційного курсу та самостійної роботи, онлайн - https://meet109.webex.com/meet/pr1886313480)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є набуття знань у галузі педагогіки та історії вищої школи, підготовка здобувачів до самостійної практичної діяльності, визначення тенденцій розвитку практико-орієнтованого підходу в історико-педагогічних дослідженнях в ЗВО різного спрямування задля врахування їх у реформуванні сучасної системи освіти, формування зрілої й творчої особистості; розвитку особистісних якостей майбутнього фахівця закладу вищої освіти, відповідального ставлення до виконання професійних обов'язків; формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням.</i></p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є: ознайомити здобувачів із методологією історико-педагогічних досліджень, сформувати практичні уміння щодо реалізації практично-орієнтованої спрямованості, що відповідає нагальним завданням удосконалення системи освіти і виховання, обґрунтування особливостей застосування практико-орієнтованого підходу в історико-педагогічних дослідженнях.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є: осмислення проблем практико-орієнтованої освіти та підвищення її якості, формування національних та загальнолюдських цінностей, оновлення змісту і форм організації освітнього процесу, розвитку системи безперервної освіти, що в системі ретроспективного погляду дає можливість для з'ясування досягнень минулого, збереження й примноження напрацьованих, попередження помилок і визначення перспектив поступу.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і вдосконалення нових цілісних знань та фахової практики.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до оволодіння загально науковими компетентностями.

ЗК 3. Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати дослідницьку й інноваційну діяльність, вирішувати науково-дослідницькі проблеми.

ЗК 7. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, виявляти власну світоглядну позицію щодо отриманої інформації.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК. 1. Володіння знаннями у сфері освіти/педагогіки, зокрема про її основні концепції, методики, технології; розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему освіти; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

СК 2. Здатність аналізувати, систематизувати й узагальнювати результати наукових досліджень у сфері освіти/педагогіки. Досягати наукових результатів, що репрезентують нові знання.

СК 4. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний і емпіричний аналіз проблем психолого-педагогічних наук, оцінювати та забезпечувати якість наукових досліджень.

СК 8. Здатність до професійного самовдосконалення.

Програмні результати:

ПРН 1. Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання в галузі освіти/педагогіки і на дотичних міждисциплінарних напрямках, володіти спеціалізованими вміннями/навичками, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності.

ПРН 3. Аналізувати й застосовувати науковий доробок українських і зарубіжних учених, фундаментальні концепції та теорії у професійній сфері.

ПРН 5. Уміти започатковувати, планувати, реалізувати і коригувати послідовний процес наукового дослідження, демонструвати дослідницькі навички в галузі освіти/педагогіки.

ПРН 8. Прагнути до безперервного саморозвитку і самовдосконалення; кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях; володіти здатністю до презентації наукового доробку в галузі освіти/педагогіки.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні	10

самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
3	011 Освітні, педагогічні науки	2	Вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Методологічне обґрунтування закономірностей практико-орієнтованого підходу у професійному навчанні. Дидактичні закономірності практико-орієнтованого навчання. Поширення практико-орієнтованих підходів у дослідженнях МЕДІА. Практико-орієнтоване навчання як засіб професіоналізації підготовки майбутніх фахівців України.		2	2	6
Тема 2. Практико-орієнтовані технології методичної підготовки майбутніх фахівців в історико-педагогічних дослідженнях. Місце методичної діяльності у структурі ЗО у контексті сучасних історико-педагогічних досліджень. Педагогічні умови методичної підготовки науково-педагогічних працівників. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу як важлива й необхідна умова якісної підготовки здобувачів ВО.		2	2	6
Тема 3. Практико-орієнтовний аспект неперервності підготовки педагогічних кадрів в історико-педагогічних дослідженнях. Організаційна та змістова єдність неперервної освіти. Напрями розвитку неперервності підготовки педагогічних кадрів в історико-педагогічних дослідженнях. Неперервність підготовки педагогічних		2	2	10

кадрів як предмет досліджень зарубіжжя.			
<p>Тема 4. Компоненти практико-орієнтованої підготовки майбутніх педагогічних фахівців як дискурс в історико-педагогічних дослідженнях.</p> <p>Умови формування теоретичної готовності майбутніх педагогічних працівників до практичної діяльності. Вимоги до практико-орієнтованої підготовки майбутніх педагогічних працівників у нормативних документах та їх вплив на формування компонентів. Практико-орієнтований підхід як умова формування особистості майбутніх педагогів на ціннісних засадах етнопедагогіки у контексті історико-педагогічних досліджень.</p>	2		6
<p>Тема 5. Інструменти практико-орієнтованого навчання і методико-технологічні засоби формування професійних компетентностей в історико-педагогічних дослідженнях.</p> <p>Воркшоп як формат професійного навчання. Воркшоп як засіб формування готовності до інноваційної діяльності. Застосування методики CASE-STUDY у системі практико-орієнтованої підготовки майбутніх педагогічних працівників.</p>	2		6
<p>Тема 6. Формування професійно-педагогічної культури майбутніх педагогів: практико-орієнтований підхід в історико-педагогічних дослідженнях.</p> <p>Професійно-педагогічна культура в історико-педагогічному контексті. Характеристика основних дефініцій. Педагогічні умови формування професійно-педагогічної культури студентів на засадах практико-орієнтованого підходу. Комунікативна культура як необхідна умова професійного зростання творчої особистості педагога в історико-педагогічних дослідженнях.</p>	2	2	6

<p>Тема 7. Навчальна практика як компонент практико-орієнтованого підходу в історико-педагогічних дослідженнях. Характеристика практико-орієнтованого методологічного підходу як основи організації практичної підготовки. Педагогічна практика в системі професійної підготовки фахівців різних галузей наук. Роль педагогічної практики у формуванні професійної компетентності майбутніх педагогічних кадрів.</p>	2		6
<p>Тема 8. Формування основ продуктивної виховної діяльності в історико-педагогічних дослідженнях. Концептуальні засади професійної виховної діяльності педагога в історико-педагогічних дослідженнях. Проблеми підготовки педагога-вихователя в теорії та практиці роботи ЗВО. Методологічні засади підготовки майбутніх педагогічних працівників до виховної роботи в регіональних історико-педагогічних дослідженнях.</p>	2		6
<p>Тема 9. Практико-орієнтований підхід в академічній фазі освіти країн Європи. Практико-орієнтований підхід в освіті Німеччини: погляди німецьких науковців. Професійна підготовка педагогів у Франції. Модель практико-орієнтованої підготовки у ЗВО Великої Британії на основі історико-педагогічних досліджень</p>	2	2	6
<p>Тема 10. Використання педагогічного проєктування в навчальному процесі. Сутність поняття «Навчальні проєкти». Етапи, стадії проєктування та їх характеристика. Види навчальних проєктів, класифікація. Веб-квести та їх використання у навчальному процесі.</p>	2		6
<p>ЗАГАЛОМ</p>	20	10	60
<p align="center">6. Система оцінювання навчальної дисципліни</p>			

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 балів
Вимоги до письмових робіт	Тестові завдання – виконуються у терміни зазначені в системі дистанційного навчання у відповідному до ОК наповненні (https://d-learn.pnu.edu.ua/). Індивідуальні завдання – в презентаційному або проєктному варіанті (термін визначається індивідуально зі здобувачем). Самостійні письмові роботи – оформлення за вибором здобувача вищої освіти (традиційно письмово, у вигляді реферату, творчої роботи, презентаційний матеріал). Всі види письмових робіт оцінюються, враховуючи повноту, правильність, креативність, дотримуючись нормативних документів, що відповідають ОК.
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятнадцятибальній системі (усна відповідь, представлення презентаційного матеріалу, доповнення). Здобувач освіти може отримати додаткові бали згідно « https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf »
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для допуску до заліку – 25 балів
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Форма задачі – комбінована (усно; тестові завдання – питання за всім курсом вивчення в системі дистанційного навчання у відповідному до ОК наповненні (https://d-learn.pnu.edu.ua/)).
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p> <p><u>Відвідування занять:</u> Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p> <p><u>Неформальна освіта:</u> Неформальна освіта зараховується згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf</p>	
8. Рекомендована література	

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. / Завгородня Т.К., Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. / За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.
2. Антонова О.Є. Застосування методики CASE-STUDY у системі практико-орієнтованої підготовки майбутнього вчителя. *Інноваційні аспекти підготовки фахівців в умовах модернізації освітнього простору* : Зб. наук. праць. Новоград-Волинський, 2018. Вип. 1. С. 21-34.
3. Горохівська Т. Неперервність як педагогічна умова розвитку професійно-педагогічної компетентності викладачів технічних закладів вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 32, том 1. С. 171-176.
4. Єгорова І.В. Моніторинг якості підготовки фахівців в освітньому просторі сучасного закладу вищої освіти, його завдання. *Матеріали V Всеукраїнської (заочної) науково-практичної конференції «Педагогічні інновації в освітньому просторі сучасного закладу вищої освіти»* (12 березня 2021 року): Збірник тез / За заг. ред. д. екон. н., проф. Охріменка І.В. Київ: ККІБП, 2021. 187 с. С. 6-9.
5. Майборода В.К., Майборода С.В. Про періодизацію розвитку професійної освіти України в ХХ столітті. *Науковий вісник Чернівецького ун-ту: Педагогіка та психологія*. Вип. 99. Чернівці: Рута, 2000. С. 105-110.
6. Майковська В., Юрко І. WORKSHOP як інструмент практико-орієнтованого навчання і методико-технологічний засіб формування підприємницької компетентності. *Молодь і ринок*. 2019. № 2. С. 116-122.
7. Наливайко О., Друганова О., Іваненко Л. Використання технології «ВОРКШОП» у роботі зі студентами класичних університетів. *Педагогічний процес: теорія і практика (Серія: Педагогіка)*. 2019. № 3-4 (66-67). С. 129-137.
8. Скокова Л.Г. Поширення практико-орієнтованих підходів в якісних дослідженнях МЕДІА. *Методологія та методи соціологічних досліджень*. 2018. № 6. С. 17-22.
9. Стражнікова І. Теоретичні основи практико-орієнтованого підходу в регіональних історико-педагогічних дослідженнях. *Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна освіта і наука: проблеми, перспективи, інновації»* / Відповідальний редактор проф. Т.Ю. Дудка. Київ, 2021. 399 с. С. 329-332.
10. Стражнікова І.В. Воркшоп як форма практико-орієнтованого навчання у закладах вищої освіти України. *Матеріали V Всеукраїнської (заочної) науково-практичної конференції «Педагогічні інновації в освітньому просторі сучасного закладу вищої освіти»* (12 березня 2021 року): Збірник тез / За заг. ред. д. екон. н., проф. Охріменка І.В. Київ: ККІБП, 2021. 187 с. С. 85-87.
11. Стражнікова І.В. Підготовка фахівців для закладів освіти: практико-орієнтований підхід. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.). У 2 томах. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків: «Стиль-Издат», 2021. Т.2. 320 с. С. 194-198.
12. Стражнікова І.В. Історіографічний аспект вивчення операційно-діяльнісного компоненту у розвитку педагогічної освіти Західного регіону України (XIX – 30-х рр. ХХ ст.). *The V International Scientific and Practical Conference «Priority directions of science development»*, 2023, February 06-08, Hamburg, Germany. 342 p. PP. 237-240. URL: <https://eu-conf.com/ua/events/priority-directions-of-science-development>
13. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. *Зб. наук. пр.* Випуск 53 / редкол. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2019. 248 с.
14. Plakhotnik, O., Strazhnikova, I., Yehorova, I., Semchuk, S., Tymchenko, A., Logvinova, Ya., & Kuchai, O. (2022). The Importance of Multimedia for Professional Training of Future Specialists. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, 22(9), 43-50. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.9.7>
15. Plakhotnik, O., Zlatnikov, V., Strazhnikova, I., Bidyuk, N., Shkodyn, A., & Kuchai, O. (2023). Use of information technologies for quality

training of future specialists. *Amazonia Investiga*, 12(65), 49-58. (DOI <https://doi.org/10.34069/AI/2023.65.05.5>)

Викладач – д.пед.наук. Інна СТРАЖНІКОВА